

Bài 38.

THỰC HÀNH : TẬP DUỢT THAO TÁC GIAO PHẦN

I – Mục tiêu

- Học sinh phải nắm được các thao tác giao phần ở cây tự thụ phấn và cây giao phần.
- Củng cố kiến thức lí thuyết về lai giống.

II – Chuẩn bị

- Tranh mô tả các thao tác lai giống lúa, cà chua hoặc ngô... (hình 38).

Hình 38. Lai lúa bằng phương pháp cắt vỏ trấu

1. Cắt vỏ trấu để lộ rõ nhị đực ; 2. Dùng kẹp để rút bỏ nhị đực (khử nhị đực) ; 3. Sau khi khử nhị đực, bao bông lúa để lai bằng giấy kính mờ, có ghi ngày lai và tên của người thực hiện ; 4. Nhẹ tay nâng bông lúa chưa cắt nhị và lắc nhẹ lên bông lúa đã khử nhị đực (sau khi đã bỏ bao giấy kính mờ) ; 5. Bao bông lúa đã được lai bằng giấy kính mờ và buộc thẻ có ghi ngày tháng, người thực hiện, công thức lai.

- Hai giống lúa và hai giống ngô có cùng thời gian sinh trưởng nhưng khác nhau rõ rệt về chiều cao cây, màu sắc, kích thước hạt (hạt thóc màu vàng thẫm và màu vàng sáng, hạt ngô có nội nhũ màu vàng và màu trắng...).
- Kéo, kẹp nhỏ, bao cách li, ghim, cọc cắm, nhãn ghi công thức lai, chậu, vại để trồng cây (đối với lúa), ruộng trồng các giống ngô mang lai.

III – Cách tiến hành

- Chia lớp thành 3 – 4 nhóm thí nghiệm. Mỗi nhóm thí nghiệm lại chia thành các nhóm nhỏ (gồm 3 – 4 học sinh/1 nhóm).
- Giáo viên giải thích tranh minh họa kỹ năng chọn cây, bông hoa, bao cách li và các dụng cụ dùng để giao phấn, sau đó biểu diễn các kỹ năng giao phấn để học sinh quan sát.
- Sau khi nghe giáo viên giải thích và minh họa, học sinh phải quan sát tranh, tự thao tác trên mẫu thật về các kỹ năng : cắt vỏ trấu, khử nhị đực, lấy phấn, thụ phấn, bao hoa bằng bao cách li và gắn nhãn.
- Chú ý :
- + Có thể tiến hành thí nghiệm với những đối tượng khác như ngô, cà chua, bầu bí...
- + Có thể thay nội dung bài này bằng cách cho học sinh xem băng, đĩa hình.

IV – Thu hoạch

Giáo viên kiểm tra xem học sinh thao tác các kỹ năng trên có đúng không, kết hợp phát vấn để kiểm tra kết quả.